

Datum
2019-10-09

Diarienummer
SN-2019/2162.109

Handläggare
Berit Heidenfors
08-535 312 77
Berit.Heidenfors@huddinge.se

Kommunstyrelsens förvaltning

Förvaltningsremiss av betänkandet Styrkraft i funktionshinderspolitiken, SOU 2019:23 - remissvar

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsförvaltningen lämnar följande synpunkter som svar på förvaltningsremissen.

Sammanfattning

Utredningens uppdrag är att se över styrningen och uppföljningen av den nya politik som presenterades av regeringen och beslutades av riksdagen 2017.

Utredningen lyfter fram sju samhällsområden av särskild betydelse och hur funktionshinderspolitiken ska genomföras inom dessa, liksom i samhället i stort. För varje samhällsområde ska det finnas en myndighet med ett särskilt samordnande ansvar gentemot övriga samhället. Myndigheten för delaktighet (MFD) ska ansvara för den övergripande uppföljningen och analysen.

Utredningen föreslår därutöver att förordningen som styr myndigheternas ansvar för funktionshinderpolitiken skärps, att principen om universell utformning – att göra rätt från början för att se till att alla kan använda samma saker och tjänster – ska vara vägledande, att kunskapen om levnadsvillkoren för människor med funktionsnedsättning ska öka, bland annat genom ny officiell statistik, samt att en nationell samordnare tillsätts.

Förvaltningen ser positivt på utredningens förslag och prioriteringar.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har bitt vård- och omsorgsnämnden att yttra sig över betänkandet, Styrkraft i funktionshinderpolitiken (SOU 2019:23).

Utredningens uppdrag har varit att se över styrningen och uppföljningen av den nya politik som presenterades av regeringen och beslutades av riksdagen 2017.

Utredningen föreslår att förordningen som styr myndigheternas ansvar för funktionshinderpolitiken skärps, att principen om universell utformning – att göra rätt från början för att se till att alla kan använda samma saker och tjänster – ska vara vägledande, att kunskapen om levnadsvillkoren för människor med

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Socialförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

sof@huddinge.se
www.huddinge.se

funktionsnedsättning ska öka, bland annat genom ny officiell statistik, samt att en nationell samordnare tillsätts.

Utredningen förordar styrningen bör gå från government till governance, det vill säga från centralstyrning till interaktiv samhällsstyrning. Det innebär att beslutsfattande decentraliseras och sker i nätverk med aktörer från offentlig, ideell och privat sektor. Det ger goda möjligheter att på allvar involvera funktionshinderrörelsen, kommunsektorn, arbetsmarknadens parter och andra i det konkreta genomförandet av politiken.

Representanter för personer med funktionsnedsättning ska på ett mer tydligt och effektivt sätt än i dag involveras i beslut som påverkar vardagen.

Utredningen betonar den avgörande roll som förtroendevalda på olika samhällsnivåer behöver ta om politiken ska förverkligas. Styrning och uppföljning ska bidra till ett effektivt genomförande. Utan en stark och tydlig politisk vilja och uppbackning kommer konkreta resultat i invånarnas vardag sannolikt att dröja eller helt utebli menar utredaren.

Samhällsområden av särskild betydelse

Utredningen lyfter fram sju samhällsområden av särskild betydelse och hur funktionshinderspolitiken ska genomföras inom dessa, liksom i samhället i stort. För varje samhällsområde ska det finnas en myndighet med ett särskilt samordnande ansvar gentemot övriga samhället. Myndigheten för delaktighet (MFD) ska ansvara för den övergripande uppföljningen och analysen.

- Arbete och försörjning
- Utbildning och livslångt lärande
- Transporter
- Kultur
- Hälsa- och sjukvård samt tandvård
- Social välfärd och trygghet
- Bostad, byggd miljö och samhällsplanering

En myndighet inom vart och ett av de prioriterade områdena föreslås ha ett särskilt samordnande ansvar och även vara stödjande och pådrivande. Myndigheterna ansvarar för uppföljning och återsrapportering till regeringen. Uppföljning och analys bör belysa hur det nationella målet uppfylls och ska ske i nära samverkan med samarbetspartners.

Myndigheten för delaktighet (MFD) föreslås ansvara för den övergripande uppföljningen och analys av funktionshinderpolitiken. Uppföljning och analys ska inriktas på att värdera utvecklingen utifrån ett helhetsperspektiv. Den ska peka ut särskilt angelägna problem och brister samt identifiera påverkbara hinder för jämlikhet och delaktighet.

Frågor av särskild vikt

Utredningen lyfter fram sju frågor som bedöms som angelägna för att de nationella målen för funktionshinderpolitiken ska nås men lämnar inga förslag till

Datum
2019-10-09

Diarienummer
SN-2019/2162.109

hur de enskilda frågorna ska hanteras. För flera av frågorna finns det myndigheter som i sitt uppdrag har att hantera frågan. Nedanstående frågor ska genomgående prioriteras i styrning och uppföljning av funktionshinderspolitiken.

- Digitalisering
- Demokratisk delaktighet
- Rättssäkerhet och rättsväsende
- Fritid och idrott
- Folkhälsa
- Upphandling
- Konsumentfrågor

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser innehållet i betänkandet som angeläget och som viktigt inslag i ett samhälle som värnar om alla människors lika värde och rätt. Förvaltningen är väl medveten om att det fortfarande finns stora brister i samhället i stort och när det gäller hur olika samhällsverksamheter bedrivs för att ta tillvara och inarbeta kunskaper och erfarenheter från människor med funktionshinder i syfte att öka funktionshindrade människors faktiska delaktighet i alla samhällsfunktioner. Det vill säga, ett samhälle som lever och verkar för demokratiska värden i praktiken.

Förslagen som anges i betänkandet rör i huvudsak fyra områden som den nya politiken bör inriktas mot.

Punkt 1 handlar om principen om universella lösningar, det vill säga principer om samhällslösningar som passar alla medborgare oavsett funktionshinder eller inte.

Punkt 2 handlar om att åtgärda befintliga brister i tillgänglighet.

Punkt 3 avser vikten att hitta individuellt stöd och lösningar för att öka individens självständighet.

Punkt 4 återkopplar till de tre tidigare punkterna genom att syfta till att förebygga och motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningen instämmer i den visionära synen där alla medborgares behov skulle kunna tillgodoses utan några sär lösningar men tror att det i realiteten kan stöta på problem. Vi bedömer att samhället inte fullt ut är rustat för att tillgodose alla medborgares behov och rättigheter på ett sådant sätt att alla gruppers behov tillgodoses och tror att det, i avvaktan på heltäckande universella lösningar, behövs en ambitiös funktionshinderpolitik för att särskilt beakta att samhället agerar jämlikt, rättvist och demokratiskt i förhållande till medborgare med funktionsnedsättning.

Förvaltningen ser också att punkten om vikten av förebyggande arbete för att motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning är särskilt angelägen att lyfta fram. Det ligger helt i linje med såväl funktionshinderpolitiken som i linje med att upprätthålla och fördjupa förvaltningens arbete med mänskliga rättigheter i stort.

Datum
2019-10-09

Diarienummer
SN-2019/2162.109

När det gäller förslaget om att inrätta en nationell samordnare för funktionshinderpolitiken ställer sig förvaltningen tveksam. Vår bedömning är att en nationell samordnare inte per automatik leder till goda framsteg

Synpunkter från brukarorganisationer

Riksförbundet DHR:s önskemål är att politiken utgår från det universellt utformade samhället, som utgår från att göra rätt från början för att se till att alla kan använda samma saker och tjänster”.

Ordförande i Funktionsrätt Sverige och Lika Unika menar att politikens överlämnande av ansvaret till olika myndigheter sker med medskicket att det inte får kosta pengar men att utredningen innehåller värdefulla skrivningar om politikens ansvar för att förverkliga rättigheter.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Utredningens förslag om ansvar för styrning och uppföljning riktar sig enbart till den statliga sektorn och innebär därför inte några tillkommande kostnader för kommuner utöver de som redan följer av att Sverige ratificerat FN-konventionen.

Lina Blombergsson
Tf socialdirektör

Titti Hagström Frisk
Tf kvalitetschef

Beslutet delges

Kommunstyrelseförvaltningen